

עת"א 55415/04/18 - אימן מרזוק נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 55415-04-18 מרזוק(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר	אימן מרזוק (אסיר)
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירת אסיר נגד ההחלטה המינהלית שלא לאשר את בקשתו לצאת לחופשה.

טענות העותר:

במהלך ריצוי המאסר הוצא העותר לחופשה חריגה ומילא אחר כל התנאים ללא כל הפרות. המשיב לא נקט במהלכים רציניים על מנת לקדם או לשקם את העותר לקראת חזרתו הצפויה לחברה בטענה שהעותר מסרב לטפול. אין לחובת העותר עבירות משמעת. העותר מתפקד באופן חיובי וראוי בכלא.

העותר טוען כי פנה בבקשה לצאת לחופשה על מנת לבקר את אביו. לאחר סחבת רבה ולאחר שחלף פרק זמן ארוך נמסר לו שבקשתו לא אושרה. לעותר הובטח כי יוזמן לראיון לצורך שילובו בהליך טיפולי, אמנם גם הבטחה זו לא קויימה.

העותר הינו אסיר פלילי המרצה עונש מאסר של 18 חודשים לאחר שהורשע בעבירות תעבורה מסווג בקטגוריה ב'1.

תגובת המשיבה:

בקשתו של העותר נבחנה בהחלטה מינהלית מיום 3.4.18 נדחתה בקשתו בשל התנגדות גורמי הטיפול ליציאתו של העותר לחופשה.

לכתב התגובה צורפה עמדה מפורטת של גורמי טיפול ושיקום בכלא לפיה העותר לא שולב בטיפול ולו ראשוני, בהעדר

תובנה למצבו ושיתוף פעולה. הרושם הוא כי מסוכנותו לטווח הקצר והארוך עומדת בעינה.

בנסיבות העניין ההחלטה המינהלית הינה סבירה ואין מקום להתערבות בה.

דין:

בהתייחסות ראש תחום טיפול ושיקום מצוין כי העותר מרצה מאסר שני אחר שהורשע בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ברכב ללא רישיון וללא ביטוח. בראיון הקבלה שנערך לו עלה צורך בבדיקת הנזקקות שלו בטיפול למכורים. העותר טען שהוא היה בעבר בטיפול ייעודי למכורים אך לא המציא כל מסמך המאשר שסיים את הטיפול בהצלחה.

מחוות דעת הרופאה הנורקולוגית בית הסוהר עולה שהאסיר הצהיר על שתיית אלכוהול ועשן מריחואנה בעברו, שלל התמכרות, שלל ביצוע עבירה בהשפעת חומר ממכר. המומחה המליץ להפנותו לטיפול מגוון כולל קבוצת טיפול להתמכרות ועבודה.

האסיר סירב להשתלב בטיפול שמונתה בדחיית שחרורו המוקדם. בשיחות שהתנהלו איתו בהמשך לצורך זימונו לטיפול הוא התווכח ובדק את הרווחים המשניים שעולים מהסכמתו לטיפול וניכר כי לא קיימת מוטיבציה פנימית ובשלות להליך טיפולי.

נעשה ניסיון נוסף לבדוק את התאמתו למחלקת תעבורה על פי בקשתו, אך ללא המשך טפול מתאים בסוגיית התמכרותו הוא נמצא כלא מתאים.

על פי ההמלצות המקצועיות הנ"ל זקוק להמשך טיפול בתחום ההתמכרויות שבלעדיו מסוכנותו נותרת בעינה.

הלכה היא שגם חופשה חריגה הינה פריבילגיה הניתנת לאסיר.

פקודת הנציבות משרטטת תנאי סף וקריטריונים למתן חופשה מיוחדת, וביניהם "תפקוד חיובי של האסיר בבית הסוהר: ... וכן מידת הסכנה הנשקפת לציבור מן האסיר במהלך החופשה". עמידה באחד הקריטריונים הללו אינה מצביעה, בהכרח, על עמידה במשנהו - שכן מדובר במבחנים שונים, המשרתים תכליות שונות. במישור האחד, על הגורם המוסמך לבחון את מידת המסוכנות של האסיר, ולאזן בין ענינו ליציאה לחופשה לבין האינטרס להגנה על שלום הציבור ובטחונו. ברם, פקודת החופשות מוסיפה למשוואה נתון נוסף. היא מגדירה את סדרי השמירה על שטרי המשמר והמשטר בבית הסוהר כאחת מתכליותיו של מוסד החופשה המיוחדת, ומשתמשת בכלי זה כ"תמריץ" לעידוד התנהגות טובה בקרב אסירים. התפיסה היא כי הענקת חופשה מקום שזו אינה מגיעה פוגעת במשטר ובמשמעת, ומכאן שיש להפנות אותה "תפקוד חיובי של האסיר בכלל". ההוראה בפקודת החופשות, המתמקדת בניתוח השתלבות אסיר במסגרות הטיפוליות בכלל ובחוות דעת גורמי הטיפול ביחס לתועלת שהפיק מהן, מבטאת את התפיסה לפיה תפקוד ראוי בכלל מהווה תנאי ליציאה לחופשות. היא מבהירה כי "תפקוד חיובי" כולל לא רק הימנעות מביצוע עבירות

משמעת. חוות הדעת של הגורמים הטיפולים המוגשת בהקשר זה לגורם המוסמך איננה מתיימרת, אפוא, להעריך את מסוכנותו של האסיר לציבור הרחב אלא לקבוע האם הוא "ראוי" להטבת החופשה. שני קריטריונים אינם חופפים זה לזה. פלוני עשוי להתנהג בכלא בצורה מופתית אך להוות סכנה לציבור ש חוצה לו ולהפך. ראה לעניין זה רע"ב 2091/18 פלוני נ' מדינת ישראל, כב' השופט הנדל החלטה מיום 27.3.18).

במקרה שבפנינו, העותר סירב לטיפול למרות שהוא זקוק לטיפול כדי להפחית את מסוכנותו. חוות הדעת של גורמי הטיפול הינה שלילית. בנסיבות אלה לא עמד העותר בתנאי הסף על מנת לשקול את יציאתו לחופשה.

לפיכך ההחלטה הינה סבירה ואין מקום להתערב בה.

אני מורה על דחיית העתירה.

ניתנה היום, ט"ז סיוון תשע"ח, 30 מאי 2018, בהעדר הצדדים.